МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет/інститут **Педагогічний**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДИДАКТИКА

Освітня програма **Викладач ЗВО.**
Другий (магістерський) рівень

Спеціальність **Освітні, педагогічні науки**

Галузь знань **01 Освіта**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Дидактика
Викладач (-і)	Д.пед.н., професор Завгородня Т.К.
Контактний телефон викладача	050 687 92 78
E-mail викладача	kstuparyka@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	***http://www.d-learn.pu.if.ua/***
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи

2. Анотація до курсу

Дисципліна забезпечує набуття студентами знань у галузі «Дидактика», їх підготовку до професійної та самостійної діяльності, формування знань, умінь та навичок в організації та проведенні освітнього процесу, зрілої та творчої особистості, громадянської позиції та готовності до трудової діяльності.

Практично-семінарські заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами проектів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів освітнього процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікровикладання студентів.

3. Мета та цілі курсу

Мета − ознайомити магістрантів з основними поняттями дисципліни, зі змістом дидактичних систем, структурою різних видів навчальних занять, сформувати практичні уміння щодо реалізації у вищій школі різних видів форм і методів проведення навчальних занять.

Цілі:

Навчальна дисципліна «Дидактика» покликана сприяти оволодінню магістрантами дидактичних основ сучасної педагогіки, розвитку професійного мислення, готувати до усвідомленого оволодіння професійними вміннями та навичками необхідними для ефективної роботи у закладах освіти різного типу. Розроблена програма розрахована на знання студентів з навчальних дисциплін: загальні основи педагогіки, психології, філософії. Вони є теоретичною базою для подальшого оволодіння методами пізнання, логікою дослідно-педагогічного процесу, досвідом практичної-педагогічної діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

Знання:

сутність і зміст дидактичних систем концепцій і моделей навчання; нормативні документи організації дидактичного процесу у закладах освіти різного рівня; структурні компоненти дидактичних технологій і засоби їх реалізації; загальну схему розробки дидактичних систем; види, форми і методи навчальних занять; технологію розробки тестів контролю ефективності пізнавальної

діяльності.

Уміння:

визначати структуру змісту навчання за навчальною дисципліною; розробляти проекти навчального навантаження, проводити структурування навчального матеріалу, визначати цілі навчання за певним структурним елементом; конструювати і реалізовувати дидактичні технології; визначати методи та засоби навчання.

Компетентності:

- обізнаність із теоретичними основами дидактики як науки, її методологією, категоріальним апаратом, методами, формами, засобами освітньої діяльності;
- уміння трансформувати теоретичні знання у засоби розв'язання педагогічних задач;
- готовність використовувати педагогічні знання у майбутній педагогічній практиці та самостійній освітній діяльності;
- здатність оперувати методами, формами і засобами навчання та виховання учнів, які сприятимуть вирішенню педагогічних проблем;
- готовність до інноваційної діяльності, як умова формування професіоналізму майбутнього фахівця; інформованість про шляхи і способи самостійного вдосконалення майбутнього педагога закладу середньої освіти.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	14
семінарські заняття / **практичні** / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	011 Освітні, педагогічні науки	перший	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1.Суть процесу навчання. ПЛАН Педагогічний процес. Поняття про дидактику. Виникнення і розвиток дидактики. Основні категорії дидактики. Поняття про	лекція	1,2,7,18,20,37,45,59 та ін., інтернет-ресурси	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела (2 год)		Протягом семестру

навчальний процес. Структура процесу засвоєння знань. Види навчання. Оптимізація й інтенсифікація навчання.					
Тема 1. Дидактика як наука. Процес навчання як система ПЛАН Поняття дидактики як системи, її предмет, зв'язок з іншими науками. Виникнення і розвиток дидактики в Україні. Структура процесу навчання. Дидактична одиниця процесу навчання. Зміст освіти, його структура й функції.	Практичне заняття	2-5, 7,10, 12,15,19, 28 та ін.., інтернет-ресурси	Розкрити поняття «дидактика», структурувати педагогічний процес, вивчити і проаналізувати Закони та закономірності навчання у закладах різного рівня, визначити цілі професійної освіти, визначити зміст навчання в освітніх закладах та дидактичні навчальні комплекси (2 год)		Протягом семестру
Тема 2. Зміст освіти в українській національній школі. ПЛАН Поняття про зміст освіти, вимоги до нього. Фактори, що зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.	Лекція	3,4,6,9,12,14-17,24, 28,39,44,48,51 та ін.., інтернет-ресурси	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела (2 год)		Протягом семестру
Тема 3. Закономірності й	Лекція	2,5,8,10,11,21,28,	Опрацювати конспект		Протягом

принципи навчання. Методи навчання в школі. Історія проблеми. Класифікація закономірностей навчання. Поняття про принципи. Принципи навчання, їх коротка характеристика. Поняття про методи навчання та їх функції. Класифікації методів навчання. Вибір методів навчання. Засоби навчання.		34,42,47, 53-57, 65, 78, 81 та ін., інтернет-ресурси	лекції та відповідні джерела (2 год)		семестру
Тема 4. Методи навчання. ПЛАН Поняття «метод», «прийом» навчання. Функції методів навчання. Методи навчання й зміст освіти. Характеристика методів навчання. Традиційні методи навчання та методи активізації навчально-пізнавальної діяльності школярів. Вибір та конструювання методів навчання. Засоби навчання – важливі чинники засвоєння знань	Практичне заняття	4,6,8,12,15,17,19, 24,26,28,31,39, 44, 49, 61,68 та ін., інтернет-ресурси	Розкрити поняття «метод навчання», «прийом навчання», визначити та охарактеризувати мету кожного з них, виділити позитивні сторони та труднощі їх застосування у навчальному процесі (2 год)		Протягом семестру
Тема 4. Форми організації навчання. ПЛАН Поняття про форми організації навчання. Урок, вимоги до нього. Структура,	Лекція	10,18,21,23,25,29, 36,40,52,59,62,67 та ін., інтернет-ресурси	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела (2 год)		Протягом семестру

типи уроків. Позакласні і позашкільні форми навчання.					
Тема 3. Форми організації процесу навчання та їх трансформація у сучасній вітчизняній педагогіці ПЛАН Поняття про форми організації навчання. Історичні форми організації навчання та їх трансформація у сучасній вітчизняній науці. Класифікація форм організації навчання. Допоміжні форми навчання. Урок як цілісна дидактична система, основна форма співпраці вчителя та учнів у процесі навчання; вимоги до нього. Різні типи уроків. Проект уроку як оптимальної системи. Мета уроку та вибір його типу. Форми організації навчальної діяльності учнів. Підготовка вчителя до уроку. Самоаналіз проведення уроку вчителем.	Практичне заняття	2,7,9,13,18,21,32, 37,48,57,61,68,74, 80 та ін., інтернет-ресурси	Визначити форми організації навчання у школі, охарактеризувати методики до їх підготовки та проведення, розкрити дидактичні принципи відбору і викладу матеріалу, охарактеризувати критерії оцінювання якості роботи на заняттях, структуру уроків, скласти їх розклад (2 год)		Протягом семестру
Тема 4. Закони, закономірності та принципи навчання. ПЛАН Сутність понять в філософії та педагогіці. Виявлення й застосування законів і закономірностей в	Практичне заняття	5,7,9,11,14,18,29, 34,36,42,47,53 та ін., інтернет-ресурси	Визначити та розкрити основні завдання педагогічного процесу, конструювати педагогічний процес відповідно до етапів		Протягом семестру

педагогіці. Поняття принципів навчання та їх реалізація. Правила навчання.			функціонування, розкрити закони, закономірності, принципи, методи та використання принципів і правил навчання (2 год)		
Тема 5. Перевірка і оцінка знань, умінь і навичок учнів. ПЛАН Контроль, його роль і функції в навчальному процесі. Види й методи контролю. Оцінка успішності, її призначення в навчальному процесі. Попередження неуспішності учнів.	Лекція	8,10,12,13, 15, 28, 35, 49,51,59, 64 та ін., інтернет-ресурси	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела (2 год)		Протягом семестру
Тема 5. Оптимізація процесу навчання. ПЛАН Оптимізація в сучасній дидактиці. Реалізація принципу оптимізації навчання. Аналіз уроку як система: мета уроку як об'єкт аналізу, оцінювання якості знань, аналіз методів навчання	Практичне заняття	11, 19,27,36, 41,46, 54, 63,79 та ін., інтернет-ресурси	Проаналізувати «Державний стандарт освіти», «Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», «Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року». (2 год)		Протягом семестру
Тема 6. Теорія і технологія навчання. Педагогічна техніка	Практичне заняття	4, 18, 19, 28,43, 49, 59, ін., інтернет-ресурси	Розкрити функції педагогічного працівника,		Протягом семестру

ПЛАН Теорія та технологія як засіб стандартизації процесу навчання. Педагогічна техніка.			методичні вимоги, конструювання навчального процесу, поняття «освітня технологія», структуру та види педагогічних технологій, проаналізувати аспекти педагогічної техніки, її структуру та компоненти (2 год)		
Тема 6. Вибрані проблеми дидактики (робота з дітьми обдарованими і з різними вадами, тощо). ПЛАН Диференційоване навчання в школі. Проблема навчання обдарованих дітей. Неуспішність учнів і шляхи її подолання.	Лекція	1,5,9,15, 26,29, 35, 42, 46,51,57 та ін., інтернет-ресурси	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела (2 год)		Протягом семестру
Тема 7. Оцінювання навчальних досягнень учнів ПЛАН Складові навчальних досягнень. Функції та принципи оцінювання навчальних досягнень. Загальні критерії оцінювання. Методи педагогічного діагностування та оцінювання навчальних досягнень.	Практичне заняття	2,3,5,9,19,23,27,31, 35,40,47,51,58, 63 та ін., інтернет-ресурси	Ознайомитись з критеріями оцінювання у закладі середньої освіти, охарактеризувати функції та принципи оцінювання, виокремити шляхи подолання неуспішності учнів (2 год)		Протягом семестру
Тема 7. Методична робота в	Лекція	1-9, 18,19,25,29, 36,	Опрацювати конспект		Протягом

школі з проблем дидактики ПЛАН Завдання та зміст методичної роботи. Форми методичної роботи з учителями з проблем дидактики, їх характеристика. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду з проблем дидактики, впровадження його у шкільну практику.		45, 55, 58, 61 та ін., інтернет-ресурси	лекції та відповідні джерела (2 год)		семестру
Тема 8. Діагностика підготовки студентів до розв язання проблем дидактики, вивчення ППД, впровадження досягнень педагогічної науки в шкільну практику ПЛАН ППД як фактор підвищення педагогічної майстерності, розвитку творчої ініціативи вчителя. Комплексна оцінка педагогічного досвіду як передового. Методика вивчення та узагальнення ППД. Система впровадження і використання ППД. Наукова організація педагогічної праці. Організаційно-методична робота з формування педагогічного досвіду молодих вчителів.	Практичне заняття	10,27,19,23,29,34, 37,46,49,52,67 та ін., інтернет-ресурси	Ознайомитись з організацією управління системою загальної середньої освіти, їх завдання відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» (розділ VI); органами громадського самоврядування у загальноосвітньому навчальному закладі, їх повноваження та зміст діяльності; педагогічна рада як постійно діючий орган управління: організація та зміст роботи відповідно до Положення про загальноосвітній навчальний заклад (2 год)		Протягом семестру

Діагностика підготовки вчителя до педагогічної діяльності.					

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт «9.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 30 балів за практичні заняття; 20 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Семінарські заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для допуску до заліку – 50 балів

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2

8. Рекомендована література

1. Конституція України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua.
2. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru/paran1799
4. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді: наказ МОН Укрїни від 16.06.2015 р. URL: pnpu.edu.ua › files › knpvdm16062015
5. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. URL: gymnasium45.edu.kh.ua › Files › downloads.
6. Концепція розвитку громадянської освіти.URL:https://mon.gov.ua › app › media › gromadske-obgovorennya › 2018/01/18
7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки. URL:http://oneu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/nsro_1221.pdf
8. Закон «Про загальну середню освіту» 2020 р.
9. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від14 грудня 2016 р. № 988 – р.
10. Алекесюк А.М.Загальні методи навчання в школі. Київ 1981.
11. Атанов Т.А.Возрождение дидактики – залог развития высшей школи. Донецк, 2003. С.59-64.
12. Бабанський Ю. К. Методи обучения в современной общеобразовательной школе. Москва, 1985. 208 с.
13. Беспаль ко В.П. Методика и техника урока в школе. Москва, 1991.
14. Беспалько В. Слагаемые педагогической технологии. Москва, 1989.
15. Бондар В. Модульно – рейтингова технологія вивчення навчальної дисципліни (на матеріалі дидактики). Київ,1999.

16. Бондар В.І. Теорія і технологія укправління паройесои навчання в школі. Київ,2000.
17. .Боресюк А.С. Основи педагогіки. Чернівціц, 2002. С.81-82.
18. .Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: *навч. посіб.* Київ: КНЕУ, 2005. - 336
19. .Ващенко Г. Загальны методи навчання. Київ1997.
20. Виховна робота зі студентською молоддю: *навч. посіб.* / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. Одеса: Фенікс, 2006. 288 с.
21. Волков Г.И. Лекция и лекторское мастерство. Методическая разработка для преподавателей. Киев: Из-во УСХА, 1984. - 60 с.
22. Гавакова Т.И. Внушение в педагогическомпроцессе. Основы педагогического мастерства: *Учеб. пособие* / Под ред. И.А. Зязюна. Киев, 1987. С. 78.
23. Гавакова Т.И. Воображение учителя. Основы пед. мастерства: *Метод.рекомендации к практическим занятиям для студентов II курса*. Полтава, 1982. С. 23-27.
24. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. Київ,1995.
25. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 373 с.
26. ГоральскийАнджей. Правила тренінгу творчості. Львів, ВНТЛ, 1998. 52с.
27. Горпинюк В. На шляху до професійного пошуку. Рад. Школа. 1995. №12. С.66.
28. Гуманізація процесу навчання в школі /За ред.. С.П.Бондар. Київ. 2001.
29. Декларація принципів толерантності. *Педагогіка толерантності*.1999. № 3-4. С. 175.
30. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: *навч. посіб*. Київ: Академвидав, 2004. 334 с.
31. Добрович А. Б. Воспитателю о психологии и психогигиенеобщения: нига ля учителя и родителей .М., 1987. С. 69.
32. Довга Т. Імідж сучасного вчителя: навчально-методичний посібник. 2-ге вид.,перероб. І доп. Кіровоград: ПП «Екслюзив –Систем», 2015.146 с.
33. Завгородня Т.К. Педагогіка В.О.Сухомлинського. Івано-Франківськ: «НАІР», 2019. С.15-40, 69-79,121-126,172 -179.
34. Загвязенський В.И. Методология и методика дидактического исследования. Москва, 1962.
35. Зайченко І.В. Педагогіка. Чернігів, 2003. С.97-115, С.236-242.
36. Зварич І.Г. Педагогічна майстерність іншим. Рідна школа. 1992. №2. С.76-80.
37. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
38. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія / Упоряд. О.О.Любар; за ред. В.Г.Кременя. Київ: Знання, 2003. С. 615-759.
39. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении: Книга для учителя. Москва: Просвещение, 1987. С. 97-100.
40. Кан-Калик В. А., Никандров Н. Д. Педагогическое творчество. Москва, 1990. С. 16.
41. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. Освіта України, 2000. №40, 5 жовтня.
42. Кларин М.В. Что такое педагогическая технология. *Современная дидактика: теорія и практика*. Москва,1994.
43. Леви В. Л. Охота за мыслью. Москва: Знание, 1977. С. 296.
44. Леви В.Л. Искусство быть другим. Москва, 1981. С. 88-92.
45. Лернер И.Я. Процес обучения и его закономерности. Москва1987.
46. Лернер И.Я. Внимание: технологии обучения. *Советская педагогика*, 1990, №3.
47. Лернер И.Я. Философия дидактики и дидактика как философия. Москва,1995.
48. Лозанов Г.К. Проблемы суггестологии. София, 1973. С. 55-70, С. 92-95.
49. Маркова А. К. Психология труда учителя. Москва, 1993.191 с.
50. Махмутов М.И. Современый урок. Москва, 1983. 396 с.

51. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: *навч. посіб*. / За ред.. С.У.Гончаренка, П.М.Олійника. Київ: Вища школа. 323 с.
52. Мистецтво бути викладачем: *практ. посіб*. / За ред. О.І.Сидоренка. Київ: НМЦ «Консорціум», 2003.144 с.
53. Модестова Т. Самостійна робота як складова педагогічної підготовки студентів магістратури. *Вища школа*. 2012. № 2. С. 80-86.
54. Мойсеюк Н.С. Педагогіка. Київ, 2001. 608 с.
55. Освітні технології: *Навчально-методичний посібник* / За ред.. О.М.Пєхоти. Київ, 2001.
56. Ораторське мистецтво: *Навчальний посібник для студентів вищ.навч.закл.юрид.спец*. Видання третє, стереотипне / Н.П.Осипова, Д.Воднік, Г.П.Клімова [та ін.]; за ред. Н.П.Осипової. Харків : Одіссей, 2007. 144с.
57. Основы педагогического мастерства: *Учеб. пособие* / И.А.Зязюн, И.Ф.Кривонос, Н.Н.,Тарасевич и др.; Под ред. И.А. Зязюна. Москва.: Просвещение, 1989.302 с.
58. Оконь В. Введение в общую дидактику. Москва,1999. С.511-542.
59. Онищук В.А. Дидактика современной школы. Киев,1987.
60. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах: *Колект. моногр*. / За заг. ред. В.Андрущенка, В.Лугового. Київ: Пед. думка, 2008.256 с.
61. Педагогіка/ за ред.. Ю.К.Бабанського. Москва, 1983. С.226-234.
62. Педагогічна майстерність /за ред. І.А.Зязюна. Київ, Вища школа, І997. 349с. (С. 225-330).
63. Педагогічна майстерність: *Підручник*/ І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос [та ін.] ; за ред. І.А.Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ: СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
64. Педагогічний словник / За ред. Ярмаченка М.Д. Київ: Педагогічна думка, 2001. С. 300.
65. Передовий педагогічний досвід: теорія і методика /За ред. Л.Л.Момот. Київ, 1990. 141 с.
66. Перспективні освітні технології / За ред. Г.С.Сазоненко. Київ, 2000.
67. Подласиый И.П. Исследование закономерностей дидактического процесса. Київ, 1991.
68. Подласий И.П. Педагогика. Новый курс. Москва,1999. С.127-161; 315-316.
69. Пометун О. Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ, 2004.192.с.
70. Прокопенко І.Ф., Євдокимов В.І.Педагогічна технологія. Харків, 1995.
71. Психология личности: *Тесты, опросники, методики*. Москва, 1995.С. 187-202.
72. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. Київ, 1982. С. 125.
73. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. Київ,1997.С.189-255.
74. Синиця І. О. Педагогічний такт і майстерність учителя. Київ, 1981.
75. Скотт Д. Г.. Конфликты, пути их преодоления. Киев, 1991. С. 115-130.
76. Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання: *навч. посіб*. Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. 127 с.
77. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: *навч. посіб*. Київ: Тансоа, 2006. 88 с.
78. Сухомлинський В. О. Лист про педагогічну етику. *Вибр. твори*: В 5 т. Т. 5. С.591-600.
79. Сухомлинський В.А. Наши учителя. Воспитатели: Павлишская средняя школа. Москва,1979. С.51-86.
80. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві. *Вибр. твори*: В 5т. Т. 2. С. 421.
81. Радченко И.П. НОТ учителя. Москва, 1972. С.112-113, 145-146.
82. Розеннберг Н.М. Измерения в дидактике. Киев, 1985.
83. Теоретичні основи педагогіки/ За ред. О.Вишневського. Київ, 2002.396 с.

84. Цимбалюк І.М. Підвищення професійної кваліфікації психолого-педагогічної праці: *навч.-метод.посібник*. Київ, 2004.
85. Фіцула М.М. Педагогіка. Київ, 2002. 356 с. С.118-147: С.148-168, 171-188.
86. Фурман А. Модульно-розвивальне навчання: принципи, умови, забе6зпечення. Київ,1997.
87. Ягупов В.В.Педагогіка. Київ,2002. С.32-67, С.223-247, С.281-316,С.317-384, С.403-420.

Інформаційні ресурси

88. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти України» (редакція від 4.07. 2005 р.). *Електронний ресурс.* Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1013/2005
89. Наказ МОН України від 20.10.2004 р. № 812 «Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу». *Електронний ресурс.* Режим доступу: www.mon.gov.ua/images/files/osvita/Evrointehraciya /mon_812.doc
90. Наказ МОН України від 29.07.2005 р. № 454 «Про заходи МОН України по реалізації Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні». *Електронний ресурс.* Режим доступу: http://uazakon.com/document/fpart41/idx41955.htm

Викладач д.пед.наук, професор Завгородня Т.К.